

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN GIÁO DỤC PHÁP LUẬT CHO HỌC SINH, SINH VIÊN TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ CẦN THƠ HIỆN NAY

Nguyễn Hoàng Nhân
Khoa Đại cương - Giáo dục nghề nghiệp, Trường Cao đẳng nghề Cần Thơ

Tóm tắt: Công tác tuyên truyền và phổ biến giáo dục pháp luật cho học sinh, sinh viên tại Trường Cao đẳng Nghề Cần Thơ đóng vai trò quan trọng, là cơ sở để mỗi học sinh, sinh viên nắm vững các quy định của pháp luật, góp phần đưa pháp luật vào cuộc sống, nâng cao kiến thức pháp luật và hạn chế vi phạm pháp luật. Do đó, việc nâng cao công tác tuyên truyền và phổ biến giáo dục pháp luật cho học sinh, sinh viên tại Trường Cao đẳng Nghề Cần Thơ là một nhiệm vụ quan trọng, khách quan và hết sức cần thiết.

Từ khóa: giáo dục pháp luật, học sinh, sinh viên, tuyên truyền pháp luật.

IMPROVE THE EFFECTIVENESS OF PROPAGANDA AND DISSEMINATION OF LEGAL EDUCATION FOR PUPILS AND STUDENTS AT CAN THO VOCATIONAL COLLEGE TODAY

Nguyễn Hoàng Nhân
General occupational education, Can Tho Vocational College

Abstract: The work of propaganda and dissemination of legal education to pupils and students at Can Tho Vocational College plays an important role, serving as the basis for each pupil and student to firmly grasp the provisions of the law, contributing to bringing the law to life, improving legal knowledge, and limiting law violations. Therefore, improving propaganda and dissemination of legal education for pupils and students at Can Tho Vocational College is an important, objective and extremely necessary task.

Keywords: legal education, pupils, students, propagate the law.

Nhận bài: 08/11/2024

Phản biện: 29/11/2024

Duyệt đăng: 03/12/2024

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trường Cao đẳng nghề Cần Thơ với hơn 2030 học sinh, sinh viên (HS, SV) đến từ 13 tỉnh và thành phố trong khu vực Đồng bằng sông Cửu Long và một số ít HS, SV đến từ các vùng lân cận. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII khẳng định đổi mới giáo dục toàn diện là quốc sách hàng đầu, động lực then chốt để phát triển đất nước, nhằm xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện, vừa có sức khỏe tốt, năng lực trình độ chuyên môn đáp ứng quá trình hội nhập, có ý thức, trách nhiệm cao với bản thân trong quá trình xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong đó, giáo dục pháp luật cho HS, SV có vai trò quan trọng, góp phần đặc biệt vào quá trình nâng cao hiểu biết, nhận thức đúng đắn về việc chấp hành pháp luật, nhận diện được các quy tắc ứng xử pháp luật khi tham gia vào các quan hệ xã hội, trên cơ sở thượng tôn pháp luật là hết sức cần thiết. Khi xã

hội ngày càng phát triển thì nhu cầu hiểu biết pháp luật ngày càng cao để phục vụ cho cuộc sống trong các quan hệ kinh tế, dân sự, lao động, hành chính... Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật được Quốc hội thông qua đã có tác động tích cực to lớn đến công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật. Do đó, trường Cao đẳng nghề Cần Thơ luôn xem công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho HS, SV là một trong những nhiệm vụ "trọng tâm" cho sự phát triển giáo dục toàn diện của trường.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1 Thực trạng công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho HS, SV tại trường Cao đẳng nghề Cần Thơ

Môn giáo dục pháp luật được Bộ Lao động Thương binh và Xã hội quy định bởi Thông tư 13/2018/TT-BLĐTB-XH, Thông tư ban hành

chương trình môn học giáo dục pháp luật thuộc khối các môn học chung trong chương trình đào tạo trình độ trung cấp, cao đẳng được giảng dạy với thời lượng là 30 tiết đối với hệ cao đẳng, trong đó nội dung chương trình được chia làm 08 bài gắn với 18 giờ lý thuyết; thảo luận, bài tập: 10 giờ, kiểm tra 02 giờ và 15 tiết đối với hệ trung cấp, trong đó nội dung chương trình được chia làm 05 bài gắn với 09 giờ lý thuyết; thảo luận, bài tập: 05 giờ; kiểm tra: 01 giờ. Với thời lượng giảng dạy khá khiêm tốn như vậy, giảng viên phải cố gắng hết sức để cô đọng, súc tích những nội dung chính cần truyền tải đến HS, SV nhằm nâng cao hiểu biết pháp luật cho HS, SV của trường. Giảng viên giáo dục pháp luật không ngừng cập nhật những văn bản quy phạm pháp luật mới, luôn luôn thay đổi phương pháp giáo dục thích hợp cả về nội dung và hình thức giáo dục để tăng cường hiệu quả cho công tác, tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật phù hợp với thực tiễn hiện nay như: thực hiện “Lớp học đảo ngược”; cho HS, SV làm bài tập về các tình huống pháp luật giả định gắn liền với những tình huống gần với thực tiễn cuộc sống, xem các tình huống pháp luật trên truyền hình đã được xây dựng lại, giảng viên đã tích cực đổi mới kết hợp trong thi, kiểm tra, đánh giá truyền thống dưới dạng: tự luận, trắc nghiệm, vấn đáp với thi, kiểm tra, đánh giá theo năng lực để đem lại kết quả chính xác và toàn diện hơn... như do thời lượng phân bố môn học khá ít nên hiệu quả giáo dục pháp luật chưa cao. Ngoài ra, trong chương trình đào tạo nhà trường còn đưa các nội dung pháp luật chuyên ngành vào giáo dục cho các em HS, SV chủ yếu là pháp luật kinh tế, pháp luật thuế... như chỉ dành cho nghề Kế toán doanh nghiệp.

Ngoài ra, nhà trường phối hợp thực hiện với các cơ quan chuyên môn như PA03 (Phòng An ninh chính trị nội bộ), PC08 (Phòng Cảnh sát giao thông) thành phố Cần Thơ để đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục kiến thức pháp luật về an toàn giao thông và kỹ năng tham gia giao thông cho HS, SV, tuân thủ các quy tắc giao thông, trong “Tuần lễ sinh hoạt đầu khóa” của nhà trường thu hút hơn 2030 HS, SV của các khóa. Với những khẩu hiệu cụ thể như: “Đã uống rượu, bia - không lái xe”; “Không sử dụng điện thoại khi điều khiển phương tiện tham gia giao thông”; “Đội mũ bảo hiểm đạt chuẩn khi ngồi trên mô tô, xe máy, xe đạp điện”; “thắt dây an toàn khi ngồi

trên ô tô”.... Ngoài Luật Giao thông đường bộ nhà trường còn chú trọng tuyên truyền, phổ biến giáo dục đến các em HS, SV Luật Giao thông đường thủy nội địa; Luật An ninh mạng và các quy định của pháp luật về quản lý, khai thác, sử dụng thông tin trên Internet, mạng xã hội, phòng, chống tác hại của trò chơi trực tuyến có nội dung bạo lực và không lành mạnh; Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá; Luật Phòng, chống ma túy; Thông tư số 38/2019/TT-BLĐTĐ ngày 30/12/2019 hướng dẫn xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng, chống bạo lực học đường trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp.

Hơn nữa, để tăng cường nâng cao hiệu quả của công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho HS, SV nhà trường còn phối hợp với Đoàn thanh niên, Hội sinh viên trường đã tập trung tuyên truyền, phổ biến quán triệt Hiến pháp 2013; Bộ Luật dân sự 2015; các chủ trương chính sách của Đảng, Nhà nước, luật pháp quốc tế về biển, đảo trọng tâm là Công ước Liên hiệp quốc về Luật biển 1982... với nhiều hình thức đa dạng, phong phú như: tổ chức hội thi báo cáo viên, cuộc thi pháp luật online, đăng bài trên các bản tin, website của Đoàn trường. Đặc biệt, Luật Giao thông đường bộ được triển khai thông qua các chương trình, ngày hội sinh viên với văn hóa giao thông do Đoàn thanh niên, Hội sinh viên thành phố Cần Thơ tổ chức. Qua công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật giúp HS, SV khơi dậy tình cảm, lòng tin và thái độ đúng đắn, tích cực vào công lý, lẽ công bằng đối với pháp luật. Đồng thời, công tác này còn trang bị cho các em HS, SV ý thức, trách nhiệm cao tích cực tham gia xây dựng môi trường cộng đồng CTVC (Cần Thơ Vocational College) phát triển toàn diện.

Tuy nhiên bên cạnh kết quả tích cực đạt được thì công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho HS, SV trường còn gặp rất nhiều khó khăn:

Thứ nhất, về phía nhà trường: nhà trường rất quan tâm đến vấn đề công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho HS, SV tuy nhiên cơ sở vật chất phục vụ cho công tác tuyên truyền còn hạn chế từ sách giáo dục pháp luật chưa được khai thác và sử dụng hiệu quả. HS, SV nghiên cứu sách báo pháp luật còn hạn chế, thư viện số chưa được trang bị nhiều sách về các tình huống giáo dục pháp luật, thiết lập diễn đàn trao đổi trực tuyến về

công tác tuyên truyền giáo dục pháp luật để phục vụ cho công tác giảng dạy, học tập cho giảng viên, viên chức, HS, SV chưa được thực hiện tốt.

Thứ hai, về phía đội ngũ viên chức làm công tác giáo dục, phổ biến pháp luật hiện chỉ có một giảng viên thực hiện trực tiếp công tác này còn lại là các giảng viên kiêm nhiệm nên đôi khi công tác này chưa nâng cao được hiệu quả giáo dục. Giảng viên không ngừng nâng cao đổi mới, sáng tạo tìm tòi những phương pháp giáo dục tích cực, gây hứng thú cho HS, SV như vẫn còn bộc lộ nhiều hạn chế phương pháp tương tác hai chiều, thảo luận giải quyết các tình huống thực tế chưa cao do thời lượng chương trình ít ỏi 30 giờ đối với hệ cao đẳng và 15 giờ đối nên giảng viên vẫn sử dụng phương pháp thuyết trình, một chiều là chủ yếu.

Thứ ba, về phía HS, SV nhận thức về các môn chung của các em chưa cao, trong đó có môn giáo dục pháp luật bởi hầu hết các môn chung là môn lý thuyết ít thu hút HS, SV, điều đó xuất phát từ tâm lý “học cho qua” của HS, SV, khi chưa thấy được tầm quan trọng và sự cần thiết của pháp luật trong đời sống. Các hoạt động về công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật ngoại khóa chưa hấp dẫn đối với HS, SV do nội dung và hình thức giáo dục đơn điệu không gây hứng thú và kích thích HS, SV tham gia.

2.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho HS, SV trường Cao đẳng nghề Cần Thơ hiện nay

Để nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho HS, SV trường Cao đẳng nghề Cần Thơ đòi hỏi phải được tiến hành bằng nhiều nội dung giải pháp, từ nhận thức, lãnh đạo, chỉ đạo, thay đổi tư duy, phương pháp giáo dục... thì chúng ta cần đẩy mạnh thực hiện một số giải pháp sau:

Thứ nhất, không ngừng cập nhật và đổi mới, hoàn thiện nội dung chương trình giáo dục pháp luật, lựa chọn các hình thức giáo dục pháp luật phù hợp đa dạng, phong phú, linh hoạt thu hút HS, SV tránh tạo sự nhàm chán để nâng cao công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục nhân rộng các mô hình, chương trình giáo dục pháp luật hiệu quả như: “Tuần lễ sinh hoạt đầu khóa”; “Ngày pháp luật 9/11”; Giao lưu với các trường Cao đẳng, Đại học trong thành phố như tham gia “Phiên tòa giả định”; Chương trình giờ pháp luật trong chương

trình phát thanh của Đoàn thanh niên; “Tiết pháp luật” định kỳ hàng tuần, hàng tháng, duy trì và đẩy mạnh hoạt động có hiệu quả các Câu lạc bộ Phổ biến giáo dục pháp luật với các chuyên mục hỏi đáp, tư vấn pháp luật nhanh nhằm chuyển tải kịp thời những nội dung chuyên đề pháp luật mới, kết hợp với “chuyển đổi số” trong công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục được xây dựng trên các nền tảng mạng xã hội các nhóm facebook, zalo... hỏi đáp nhanh về pháp luật. Ngoài ra, đối với các HS, SV cần giáo dục, tuyên truyền lồng ghép hoặc ngoại khóa Luật Sở hữu trí tuệ để các HS, SV các nghề khối kỹ thuật thông hiểu để bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ của mình và tôn trọng quyền sở hữu trí tuệ của người khác.

Thứ hai, tăng cường phối hợp giữa nhà trường và các cơ quan chuyên môn trên địa bàn thành phố Cần Thơ để đẩy mạnh xây dựng môi trường lành mạnh, thân thiện, phòng chống bạo lực học đường, phổ biến nội dung và giáo dục tuân thủ luật pháp, đặc biệt về giao thông, an ninh mạng, internet, mạng xã hội trò chơi trực tuyến và các vấn đề pháp luật liên quan khác, giữa nhà trường và gia đình, kết hợp với các hoạt động của Đoàn thanh niên, Hội sinh viên nhằm nâng cao hơn nữa công tác tuyên truyền, phổ biến quán triệt Hiến Pháp năm 2023, Bộ Luật dân sự 2015, Bộ Luật Lao động, Luật Thanh niên, Công ước Liên hiệp quốc về Luật biển 1982... Đặc biệt là Luật Giao thông đường bộ cần được tuyên truyền sâu, rộng văn hóa giao thông và nghiêm túc thực hiện các quy định pháp luật về bảo đảm trật tự an toàn giao thông. Từ những nhận thức đúng đắn về vị trí, vai trò của công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật của trường từ đó đã quán triệt sâu sắc những quan điểm, công tác chính trị tư tưởng, giáo dục pháp luật, giáo dục đạo đức, lối sống tích cực cho HS, SV đáp ứng được yêu cầu đổi mới giáo dục toàn diện tạo ra một nguồn nhân lực chất lượng cao vừa “hồng” vừa “chuyên”, đức và tài song hành, vừa nâng cao trình độ chuyên môn vừa nâng cao trình độ pháp lý đáp ứng yêu cầu tuyển dụng của người sử dụng lao động trong quá trình hội nhập quốc tế sâu, rộng hiện nay.

Thứ ba, đối với HS, SV là chủ thể của công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cần nâng cao phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, khơi dậy ý thức tự rèn luyện, tu dưỡng, tự giáo dục có sự

hướng dẫn giúp đỡ của giảng viên và các báo cáo viên, từ đó hình thành niềm tin, tình cảm với pháp luật để đi đến thực hiện “thượng tôn pháp luật”, “sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật”.

Thứ tư, nhà trường cần quan tâm đầu tư kinh phí cơ sở vật chất trang thiết bị để công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục đạt hiệu quả hơn như máy chiếu, tivi, hội trường, các mô hình giao thông... mua sắm thêm sách về pháp luật cho thư viện đặc biệt là thư viện số để HS, SV có thể tiếp cận dễ dàng. Bên cạnh đó, nhà trường cần tăng cường bồi dưỡng kiến thức pháp luật thường xuyên đội ngũ giảng viên, viên chức làm công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật có phẩm chất đạo đức nghề nghiệp, năng lực, trình độ chuyên môn cao, luôn tích cực đổi mới nội dung và phương pháp giáo dục, có khả năng tuyên truyền giáo dục tốt, là tấm gương mẫu mực và mô phạm cho HS, SV noi theo học tập, có chính sách khen thưởng và đãi ngộ thích hợp đối với đội ngũ làm công tác này.

III. KẾT LUẬN

Công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật cho HS, SV trường Cao đẳng nghề Cần Thơ trên thực tế đã mang lại những kết quả tích cực góp phần nâng cao được tầm nhận thức và hiểu biết của HS, SV “sống và làm việc Hiến pháp và pháp luật”. Với sự đổi mới toàn diện chương trình giáo dục trong đó, giảng viên luôn cập nhật các kiến thức mới, nội dung giáo dục phù hợp với từng trình độ HS, SV, phương pháp và hình thức tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật được đa dạng, phong phú đảm bảo được yêu cầu. Ngoài ra, nhà trường còn đa dạng hóa các hình thức giáo dục trong “tuần lễ sinh hoạt đầu khóa”, tuyên truyền, phổ biến giáo dục kết hợp với các cơ quan chuyên ngành của thành phố Cần Thơ và Đoàn thanh niên, Hội sinh viên để đưa công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật theo hướng phát triển bền vững.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Lê Văn Tư (2024), *Nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền phổ biến pháp luật cho sinh viên trên địa bàn thành phố Hà Nội*, Tạp chí Thanh niên nghiên cứu khoa học số 49.

Công thông tin điện tử phổ biến, giáo dục pháp luật Quốc gia, *Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho sinh viên* [truy cập ngày 30/11/2024]

Vũ Thị Hồng Vân, *Giáo dục pháp luật cho sinh viên Việt Nam hiện nay*, Tạp chí khoa học Việt Nam trực tuyến, [Truy cập ngày 25/11/2024]